

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

13. Non enim auditores legis iustificabuntur apud Deum , sed factores legis iustificabuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

ret; & quicquid rectè fieri iussit, ideo ius-
 sisse censendus est, quia quum à nobis præ-
 stari nequeant, ab illo pro nobis præstanda
 dimittamus. Præcepta sanè bonorum ope-
 rum ad Christum nos adducunt, vt quod so-
 lis naturæ viribus præstare non possumus,
 per eius imploratam gratiam præstemus: sed
 ideo dari præcepta, quia nulla ratione præ-
 stari possunt, quid nisi ridiculum planèque
 dementem eum esse probet qui præcipit?
 Deus autè qui præcipit rectè faciendâ, ideo
 haud dubiè præcipit, vt fiant; sed fides docet
 quomodo fiant. *Ideo iubet lex* (ait S. Augusti-
 nus) *vt admonet quid faciat fides: id est, vt cui iu-*
betur, si nondum potest, sciat quid petat: si autè con-
tinuè potest, & obedienter facit, debet etiam scire
quo donante possit. Hæc ille. Quòd autem ait
 Beza suam sententiam ab Apostolo concludi
 infra cap. 3. vers. 20. &c. peregregiè illū men-
 tiri eodem loco ostendemus.

Præcepta
 legis quo
 modo ad
 Christum
 adducit.

De Spiri-
 tu & lit.
 cap. 13.

13. *Non enim auditores legis iustificabuntur apud
 Deum, sed factores legis iustificabuntur.*

Docet hîc Apostolus non quidem quòd
 sola legis mandatorum obseruatio iu-
 stificat ante fidem vel absque fide (quo sensu
 cap. 4. negat Abrahamâ ex operibus legis iusti-
 ficatum esse coram Deo) sed quòd per fidem
 iam iustificati, vel certè per fidè Deo in lege
 iubenti credentes, (tales enim sunt *auditores
 legis* de quibus hîc loquitur Paulus, qui au-
 dientes

Opera
 iustificati,

dientes credūt, & in lege peccauerūt, quia, quod crediderunt, opere nō prætiterūt) per opera & obseruationem legis aut magis iustificantur, aut completam iustitiam consequuntur, quæ per fidem nisi inchoata fuerat. Priorem sensum sequitur S. Augustinus in lib. de Spiritu & lit. cap. 26. Posterior sensus literæ Apostolicæ magis in hære videtur, & placet Chrysostomo alijsque Græcis. Planè enim docere Paulus vult, Iudæos, quum essent auditores legis, & omnia crederent quæ lex diceret, non propterea saluari & iustificari, eo quòd legem non seruauerunt. Moxque hac in parte Gentiles Iudæis præponit, qui absque lege scripta, per solâ legē naturæ magistrâ, ea quæ lex etiâ scripta iubet (quandoquidem quicquid decalogus præcipit, excepto solo Sabbati præcepto, lex etiâ naturæ docet) opere præstabant. Quare obiter hîc interponit, quòd factores legis iustificabûntur coram Deo: nō vt doceat Gentes seruantes legē sine fide iustificari, sed vt doceat Iudæos audientes legē & credentes, sine obseruatione legis nō iustificari. Quæ Apostoli disputatio iustificationē ex operibus legis in fide factis manifestè probat. Sed illam luculentius S. Iacobus explicauit, vt eo in loco dicitur.

Dicit tamen in hunc locū Calvinus: *Qui hoc loco abutuntur ad erigendâ operū iustificationē, etiam puerorum cachinnis sunt dignissimi. Solent caudidici impudentes & effrontes, quū ma-*
lam

In comment. in hunc locum.

lam causam bonis rationibus tueri non possunt, aut quem luculento aduersarij argumento premi se vident, ipsum argumentum cachinnis excipere, aduersario stuporē obijcere, contra hominis cæcitatē & ignorantia plenius buccis declamitare. Sed apud prudentem iudicem adeò hoc causidici impudentis causam non promouet, vt eam vel maximè lædat. Certum enim habet in probatione nebulonem deficere, quando ad cõuitia & maledicta eum conuerti videt. Idem de Caluino quilibet æquus lector censebit. Luculentissima sunt Apostoli verba. Operum iustificationem ita docent, vt non solum *factores legis iustificari* affirmant, verum etiam *auditores legis apud Deum iustificari* negent; vbi nõ solum operum iustitiam Apollolus ponit, sed & solius fidei iustitiam tollit. Solius quippe fidei iustitia est, audire legem & credere, sed eam nõ facere, nec ad eã faciendam astringi, vt ipse Caluinus alibi definit. Nunc hoc totum argumentũ, & qui eo vtuntur, *puerorũ cachinnis dignissimos*, impudenti vsus audacia, proclamat Caluinus. Atqui & Augustinus, & Chrysostomus, & omnes veteres tã Latini quã Græci, in suis ad hunc locum commentarijs, operum iustificationem ex hoc loco collegerunt. Hos omnes quasi in forum productos puerorum cachinnis explodendos exponit Caluinus. Nec Apostoli verba per se clara & luculenta, nec disputatio eius

E 3 perspi-

Caluini
impudentia.

Instit.
lib. 2.
cap. 11.

perpiciua, (qua Iudæos coram Deo non iustificari ostendit, quia legem, quam vera dicere credebant, opere non complebant) nec veterum Patrum consensus aliud amplius apud Calvinum possunt, quam *res puerorum cachinnis dignissima.*

Audiamus tamen tantæ impudentiæ causam si quã adfert, & quo furore illam palliare contendit. Hoc tantum (inquit) valet præsentis sententia. Si ex lege iustitia queritur, impleri legem oportere: quia in operum perfectione posita est legis iustitia. Et paulò post: *Urget apud Iudæos Apostolus legis iudiciũ, quod nõ possunt per legẽ iustificari, nisi legem impleant, si transgrediantur, paratam mox illis maledictionem.* Dupliciter hinc lectorẽ fallit impostor Calvinus. Non agit hinc Apostolus de legis iudicio, nec de iustificatione per legem; sed de iudicio Dei, & de iustificatione coram Deo. De iudicio Dei vide quoties

Impostura Calviniana duplex.

Verf. 2. in hoc capite loquatur. *Iudicium Dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt.* Rursum:

Verf. 3. *Existimas, ô homo, quod effugies iudicium Dei?* Adhuc iterum: *In die ira & reuelationis iusti iudicij Dei.* Et adhuc semel: *In die quum iudicabit Deus occulta hominum.* Agit ergo Apostolus de iudicio Dei, non de iudicio legis. Quanquam enim semel dixit, *Qui in lege peccauerunt, per legem iudicabuntur,* hoc tamen quoque ad Dei iudicium referendum est. *Per legem enim iudicari,* est Dei iudiciũ ex legis præscripto, quã Deus tulit, subire. Docet ergo Apostolus toto hoc

to hoc capite, omnes qui impiè agūt, & legē non seruant, seu scriptam in cordibus, seu scriptam in tabulis, à Deo grauitè iudicandos, cuius iudicium secundùm veritatem est, sine acceptione personarū, qui reddet vnicuique secundùm opera sua: quia tribulatio & angustia super omnem animam hominis operantis malū, & thesaurizant impij iram in die iræ & reuelationis iusti iudicij Dei. Docet similiter Apostolus toto hoc capite, non iustificationem ex lege, vt ait Calvinus, sed iustificationem coram Deo, quam hic ostendit sine bonis operibus nullam esse, sicuti in sequentibus docebit sine fide in Christum nullā quoque esse. Agit de iudicio Dei circa seruantes legem, non secus quàm de eodem circa transgressores legis. Propterea nō solūm impios & malè agentes à salute excludit propter iudicium Dei contra tales, sed etiā legem seruantes saluari & coronari docet ex eodem iudicio Dei erga tales. Quare quum dixisset, *Qui reddet vnicuique secundùm opera sua*, (quod haud dubiè ad Dei iudicium pertinet,) subiungit non solūm de impiorum tribulatione & angustia, sed (priori etiā loco) de bonorum operum retributione æterna: *ijs (inquit) qui secundùm patientiam seu perseuerantiam boni operis gloriam, honorem, & incorruptionem querunt, vitam æternam*. Non ergo disputat hīc Apostolus de iustificatione per legem, nec obseruationem legis ideo vrget, vt, si per legem iustificari quis velit, lex ab

Apostoli
vera do-
ctrina de
iustifica-
tione co-
ram Deo.

eo impleri debeat, (vt callidè cōminiscitur Calvinus) sed agit de iustificatione coram Deo & in iudicio Dei, docetque ad hanc iustificationem *per seuerantiam boni operis requiri*: docet non *auditores legis apud Deum, sed factores legis iustificari*. Docet Iudæum corde circumcisum in spiritu laudem habere apud Deum. Observari debet contra Caluini versutias de salute & iustificatione in iudicio Dei & coram Deo Apostolum disputare. Quum negat Apostolus *auditores legis iustos esse apud Deum*, moxque addit *factores legis iustificari*; nonne luce clarius est, quod apud Deum illos iustificari affirmat? Si apud Deum iustificantur, ergo Dei iudicio, non legis, iustificantur: ergo iustificatio illis tribuitur vera & absoluta, non iustificatio legis: ergo denique non vrget Apostolus eos non posse per legem iustificari qui legem audiunt, nisi legem impleant; sed vrget Apostolus eos non posse apud Deum iustificari, nisi legem impleant, id est, omnino non posse iustificari sine legis obseruatione.

Nunc autē Calvinus planè ridiculam & puerorum cachinnis dignam facit Apostoli disputationem. Hanc enim illam esse fingit, *Factores legis iustificabuntur*, scilicet per legem, si illam impleant: sed legem nemo implet: ergo operum iustificatio nulla hinc statuitur, quia nulla talis inuenitur: hoc est dicere, ergo factores legis nunquam iustificabuntur; & falsum est quod Apostolus dixit, *factores legis*

Apostoli-
ca doctri-
na corru-
ptio.

legis iustificari. Hunc à Caluino sensum Apostolo ascribi, verba eius proximè subsequen-
tia declarant. Nos verò, inquit, non negamus
prescribi in lege absolutam iustitiam: sed quia om-
nes transgressionis cōvincuntur, quarendam esse di-
cimus aliam iustitiam. Quin ex hoc loco argumen-
tari licet, neminem operibus iustificari. Si enim ij
soli qui legem implent, per legem iustificantur, se-
quitur, nullum iustificari, quia nullus reperitur qui
iacitare queat legis complementum. An non hæc
pulchra est Caluini interpretatio, quæ Apo-
stolum mendacem facit, & eius, quod Apo-
stolus dixit, planè contrarium concludit?
Dixit Apostolus, factores legis iustificari. cōclu-
dit Caluinus, nullum factorem legis iustificari,
quia nullus facit legem. Hæc est impia & de-
testabilis textus Apostolici deprauatio; quæ
dum Apostoli totam disputationem aliò
transfert, vt de iudicio legis eum disputare
faciat, qui de iudicio Dei disputauit; & de
iustificatione legis eum agere fingat, qui de
iustificatione coram Deo egit; Apostolum
tandem mendacij arguat, & illud eum asse-
rere, quod fieri nō potest, concludat. Eadem
impietate hunc locum tractat in Institut.
lib. 3. cap. 17. num. 13. Quæ eius eo loco
disputatio, ex ijs quæ dicta sunt, deiecta
manet.

Caluina-
na corru-
ptio Apo-
stolici
mendacij
arguit.

Sed & impietas Caluiniana, qua legem à
nemine impleri audacissimè affirmat, vno
verbo ex ipso Paulo refelletur. Ait postea in

Lex im-
pleri po-
teat.

E 5

hac

Rom. 13. hæc epistola Paulus: *Qui diligit proximum, legem impleuit.* Ergo aut nemo vnquam dilexit proximum, aut aliquis legem impleuit. Nisi fortè & hîc quoque Apostolum mendaciar. guere Calvinus velit: quod ad illum Apostoli locum, vita comite, examinabitur.

Caluini vestigijs insitens Theodorus Beza, hæc Pauli verba ad aliquam iustitiæ partem operibus decidendam facere minimè permittit. *Respondeo (inquit) hoc ipsum superesse quominus operibus decidas aliquam iustitiæ partem. quod tamen sophista (illum enim sibi aduersarium proponit, Catholicos hoc nomine designans) nusquam nisi in vno Christo inuenies: id est, vt istam iustitiæ adferas. Istam si habes, profer, & sanè iustus eris ex lege. Sed quum non habeas, (nisi fortè iustior es quàm Abraham, & Apostolus ipse, clamans se non esse sibi conscium, nec tamè in hoc iustificatum) aut tibi, miser sophista, cum tuis meritis, bullis, & indulgentijs pereundū est, aut amplectenda tibi iustitiæ ex fide & gratia, quæ iustitiæ absque lege tibi imputatâ stabilitat.* Hæc ille. Sed huic hæretico nos respondemus:

Iustitiæ in vno Christo, quo sensu. Nos in vno Christo inuenimus iustitiæ, quia vnus Christus per dona gratiæ suæ, per charitatem Dei diffusam in cordibus nostris, per Spiritû dilectionis quæ accepimus, quæ dilectio implet legem, denique per regenerationem & renouationem Spiritus S. quem effudit in nos abunde, factus est nobis iustitiæ, sanctificatio, & redemptio. Afferimus ergo iustitiæ, camque nostram, non quidè ex lege,

ex lege, id est, beneficio legis, aut ex doctrina legis, sed iustitiam legis, id est, quam lex præscribit, eamque ex fide & gratia Christi, quia ex fide illa incipit, & per gratiam & charitatem illa perficitur. Hanc ex Deo iustitiam habemus, & hanc proferimus: nec tamen iustiores sumus quam Abraham & Apostolus. Nam & Abraham ex operibus iustificatus est, nisi mentitur Iacobus; & Apostolus fate-
Iacob. 2. Philip. 3.
 tur inuenisse se iustitiam, non suam ex lege, id est, non suis solum viribus ex doctrina legis acquisitam, sed ex fide Christi, qua ex Deo est: videlicet quod iam esset noua creatura in Christo, non seru-
Gal. 6. Rom. 6. Rom. 8.
 uens ultra peccato, sed iustitia; nec ambulans secundam carnem, sed secundum spiritum, ut sic iustificatio legis impleretur in illo. Talem iustitiam legis se inuenisse & habuisse Apostolus profitetur. Quomodo autem idem Apostolus dicat, se nihil sibi conscium, in eo tamen iustificatum non fuisse, aut Abraham coram Deo ex operibus non esse iustificatum, infra suis locis, vita comite, explicabitur. Hanc iustitiam operum & obseruationis mandatorum Dei per fidem & gratiam Christi, aut tu, miser hæretice, habere & proferre debes, aut cum tota tua apprehendente sola fide, & imputatiua iustitia, (quam nec Abraham nec Apostolus vnquam agnouerunt) pereundum tibi certo erit.

*Interim clara & perspicua manent præsentia Pauli verba: *Non auditores legis iusti sunt* apud

*Apostoli doctrina de operum iustificatione magis explicatur.

apud Deum: id est, nō illi iusti sunt apud Deū qui credunt vera esse quæ lex dicit, tam iubendo facere quàm promittendo facientibus vitam & salutem (audire enim hoc loco, credere est) sed factores legis iustificabuntur: id est, qui faciunt legem, iusti sunt; iuxta illud

1. Ioan. 3. Ioannis: *Qui facit iustitiam, iustus est.* Iudæi (ad quos hæc verba pertinere ipsemet Beza fatetur) audiebāt quidē legē, & credebant illam, sed non faciebant, quod & Christus illis exprobrauit: *Nōne Moyses dedit vobis legē, & nemo ex vobis facit legem?* Contra illos ergo disputans Paulus, disertè dicit, *auditores legis non esse iustos apud Deum*, id est, solam fidem de præceptis aut promissionibus legis (lex enim non solū iubebat, sed & promittebat salutem ac vitam facientibus eam, dicens: *Qui fecerit ea homo, viuet in illis: & mandatum legis fuisse ad vitam*, id est, ad salutem consequendam institutum ac datū, Apostolus affirmat) neminem posse iustificare: quod tamen hæretici hodiè contra Apostolum docent. Nec ea negatione contentus Apostolus, qua solam fidem excludit, addit etiam pro operum iustitia affirmantem propositionem: *factores legis iustificabuntur*: id est, vt Augustinus optimè & solerter exponit, *iusti iustificabuntur*: id est, iam per fidem & gratiam Christi iustificati & iusti facti, faciendo legem magis iustificabuntur, & incrementum iustitiæ accipient. Probat ergo hic locus egregiè aliquā iustitiæ

De Spir.
& liter.
cap. 26.

Iustitiæ partem, eius videlicet incrementum, bonis operibus decidi. Nec sophistæ sed orthodoxi sunt (nisi etiam Augustinus sophista est) qui operum iustitiam ex his Apostoli verbis manifestè concludunt. Duo isti arietes (Calvinus & Beza) hunc locum lædere non potuerunt.

26. Nōne præputium illius in circumcisionem reputabitur?

DOcet hoc loco Apostolus, Circumcisionē Sola fides non sufficit. quidem prodesse si legem obserues: id est, esse re Iudæum, & de illo pœculio Dei, cuius signum est circumcisio, multū prodest, si mandata legis obseruas. Sic baptismus & professio fidei Christianæ prodest, si legem & mandata Dei seruamus. Si autem præuaricatores legis sumus, circumcisio Iudæis præputium, & baptismus nobis gentilitas prophana facta est, id est, perinde cum illis & nobiscum agetur, ac si nec illi circumcisi nec nos baptizati essemus. Quinimo si præputium, vel Gentilis aliquis & infidelis, seruet legem, moraliter scilicet, & secundum substantiã actus moraliter boni, præputium illius in circumcisionē reputabitur, id est, censebitur ipso circumciso melior, non absolutè (quia fide caruit) sed in comparatione quadam, quatenus quoad opera præferendus est, & quatenus per illa opera condemnabit Iudæum non operantem, sicut Christus in Euangelio dixit: *Viri Luc. 11.*

Ninini &